

Posudek vedoucího diplomové práce

Autor: Bc. Petra Novotná

Název práce: Pozorované přínosy mentoringových vztahů z hlediska občanské angažovanosti a sociálního kapitálu

Vedoucí DP: Mgr. Seidlová Málková Gabriela, Ph.D.

Kriteria hodnocení:	Hodnocení (1 – 4):
Zdůvodnění relevance tématu vzhledem k oboru Studia občanského sektoru <i>Je téma relevantní vzhledem k oboru? Je dobře zdůvodněno?</i>	1
Stručné slovní hodnocení: Zlovené téma je pro obor relevantní, studentka akcentuje rozměr mentoringových programů, který není v literatuře zachycen. Tradiční náhled na přínosy mentoringových programů mapuje změny na úrovni jedince. Propojení konceptu občanské angažovanosti, sociálního kapitálu a mentoringu vnímám jako novátorský krok.	
Kvalita teoretického/konceptuálního rámce práce <i>Nakolik je obsah rámce relevantní vzhledem k tématu práce? Do jaké míry byla studovaná literatura představena přehledně a kriticky? Byla použita zahraniční literatura?</i>	1-2
Stručné slovní hodnocení: Teoretická východiska práce jsou pečlivě vystavěna a to se zahrnutím všech klíčových témat. Struktura teoretického úvodu vytváří možná neoprávněně dojem vzájemné izolace klíčových témat. Celé pasáží teoretického úvodu by nejspíš prospělo buď dobré zdůvodnění struktury textu v úvodu nebo pečlivě závěrečné shrnutí stěžejních opor pro empirickou část a argumentace jejich výběru. Autorka totiž vybírá pro realizaci analýz datového materiálu dva konkrétní momenty- 1. Putmanem popsané zdroje sociálního kapitálu v sociálních aktivitách a 2. Putmanem definované zdroje sociálního kapitálu. Větší pozornost těmto zdrojům pak věnuje v kap. 5.6.(str. 59-60 a 81) při popisu procesu realizace analýz datového materiálu (což možná není úplně šťastně zvoleno, dochází k fragmentaci textu). Autorka pracuje s vhodným výběrem kvalitní domácí i zahraniční literatury v uspokojivém rozsahu.	
Formulace cílů, výzkumných otázek či hypotéz <i>Jsou dostatečně konkrétní a jasné? Odpovídají tématu práce a jejímu teoretickému/konceptuálnímu rámci?</i>	1
Stručné slovní hodnocení: Autorka formuluje dvě výzkumné otázky. První otázka je formulována a zpřesněna cíleně k mapování zdrojů občanské angažovanosti a aktivnímu občanství při realizaci formálního mentoringového vztahu. Druhá výzkumná otázka usiluje ptát se po zdrojích i produktech sociálního kapitálu v kontextu zapojení dítěte do mentoringového programu.	
Metody získávání a analýzy dat a jejich použití <i>Je vhodně zvolen, zdůvodněn a v průběhu výzkumu realizován design výzkumu/výzkumný rámec? Jsou využité techniky sběru dat, vzorek a metody analýzy dat dobře popsány, zdůvodněny a realizovány v rámci výzkumu vzhledem k výzkumným otázkám? Jsou diskutovány limity výzkumu a jeho etické aspekty?</i>	2
Stručné slovní hodnocení: Předkládaná práce staví na datovém materiálu, který měla autorka možnost získat v rámci svého působení v mezinárodním srovnávacím výzkumném projektu efektivy a přínosů národních forem mentoringové organizace Big Brothers Big Sisters v Irsku a v České republice. V rámci realizace sběru výzkumných dat měla autorka možnost podílet se na pořízení a transkripci rozhovorů se všemi klíčovými aktéry mentoringového vztahu (dítě, dobrovolník, rodič a supervizní pracovník mentoringové organizace). Data od části informátorů zařazených do primárního výzkumu pak použila pro potřeby předkládané práce. Relativně rozsáhlý výchozí datový materiál (autorka uvádí cca 500 stran přepisu) autorka strukturuje a analyzuje s užitím modelů/kategorií inspirovaných teoretickými koncepty uvedenými v přehledové části textu (viz také předchozí část posudku). Z hlediska uplatněných procedur lze říci, že předkládaná práce je zvláštní formou obsahové analýzy. Autorka v podstatě extrahuje silný teoretický model z oblasti občanské angažovanosti a sociálního kapitálu (Putman), aby mohla	

<p>prokázat jeho existenci a vykreslit jeho podoby v nečekaném kontextu -vztahu dítěte a dobrovolníka v mentoringovém programu. Ač je takový přístup neobvyklý a může být vnímán jako uzavírající cestu hledání jedinečných kategorií popisujících vztah dítěte a dobrovolníka a jeho vývoj, považuji ho za originální a přínosný právě tím, že opouští obvyklý rámec analýz přínosu mentoringových vztahů (tedy zaměření na popis změn v chování dítěte). Popisnou jednotkou tak není dítě (jedinec) ale sociální systém (viz v teoretické části popsany Bronfenbrennerův ekologický model). Co mi přijde ne zcela vhodně zvoleno, je fakt, že se autora zcela vyhýbá doslovným citacím nebo parafrázím z rozhovorů, které by mohly nejen „oživit“ popisný charakter textu s analýzami, ale především by mohly tvořit potřebný doklad myšlenkové práce autorky v procesu analýzy výzkumných dat.</p> <p>Popis metodologie výzkumu je hutný, ale bohužel trochu skromně provedený v popisu realizace sběru i elektronizace dat, kontaktu s výzkumným terénem a všemi angažovanými institucemi a informátory. Tím vzniká dojem snadnosti a lehkosti realizace sběru a přepisů dat, který však ostře kontrastuje s realitou, kterou autorka podstoupila.</p> <p>Etické aspekty vlastního výzkumu autorka zvažuje a (opět dle mého názoru zbytečně stručně) popisuje.</p>	
Kvalita závěrů práce <i>Byly naplněny praktické nebo teoretické cíle a zodpovězeny výzkumné otázky práce? Jak byla formulována praktická doporučení, pokud byla cílem práce?</i>	2
Stručné slovní hodnocení: Autorka pečlivě popisuje závěry svého analytického postupu pro každou z výzkumných otázek (str. 77-80 a 91-93) a dává jim výkladový, místy dle mého názoru i zdařile interpretační charakter (zejména str. 82). I zde lituji, že není jinak čtivý text opatřen doslovnými citacemi z rozhovorů.	
Práce se zdroji <i>Je v práci dodržen jednotný standard odkazů na literaturu a prameny? Byly v práci použity zdroje uvedené na seznamu použité literatury a pramenů?</i>	1
Stručné slovní hodnocení: Předkládaná práce má jednotný standard odkazování na použitou literaturu i správně zpracovaný seznam použitých zdrojů.	
Struktura práce, formulační a gramatická úroveň, grafická úprava <i>Je práce vhodně strukturovaná? Odpovídá formulační i gramatická úroveň magisterské práci?</i>	2
Stručné slovní hodnocení: Práce kolegyně Novotné (Šedinové) je obsáhlá, ale čtivá. Jazyk práce je kultivovaný a vhodný pro akademický text. Strukturace textu má jisté rezervy - možná nebylo úplně šťastné striktně oddělovat teoretickou a empirickou část a realizovanému projektu by více vyhovoval formát, kdy je celá práce strukturována jako třeba článek v odborném časopise. Domnívám se, že by tím vznikl provázanější text a pro čtenáře by bylo i snazší orientovat se v myšlenkové práci autorky. Autorka by také možná lépe mohla cítit potřebu odůvodňovat vlastní řazení témat nebo nabízet čtenáři více „provázejících“ pasáží v textu.	

Celková známka před obhajobou:

pozn.: Lze udělovat známky od 1 do 4. V případě, že bude jedna část práce hodnocena známkou 4, je třeba práci nedoporučit k obhajobě.

Práci navrhuji hodnotit velmi dobře.

Otázky k obhajobě:

(Je nutno vyplnit, aby se student mohl připravit na obhajobu; počet témat a připomínek upravte podle Vaší potřeby.)

**Katedra studií občanské společnosti
Fakulta humanitních studií
Univerzita Karlova v Praze**

**Department of Civil Society Studies
The Faculty of Humanities
Charles University in Prague**

V čem spatřujete jedinečnost, případně nenahraditelnost formálního mentoringového vztahu pro podporu rozvoje občanské angažovanosti a sociálního kapitálu ve srovnání s jinými formami/rámci sociální interakce dítěte a dospělého?

Existují naopak podle vás nějaké slabiny nebo dokonce rizika uvažování o formálním mentoringovém vztahu jako nástroji podpory rozvoje občanské angažovanosti a sociálního kapitálu?

Celkové vyjádření/komentář vedoucího práce:

(Není povinné.)

Ráda bych v závěru posudku ocenila fakt, že práce kolegyně Novotné (Šedinové) vznikla v kontextech řešení mezinárodního výzkumného projektu, na jehož realizaci se podílel multidisciplinární tým. Dle mého názoru vytváří podobné projekty jedinečnou příležitost pro studenty osahat si řemeslo vědecké práce i osvojit si dovednosti práce v týmu. A to i když za to téměř vždy platí svým přetížáním a nutností čelit obavám z nedostatku originality (sekundární vnímané jako druhé v řadě...) .

Je mou povinností také zdůraznit, že kolegyně Novotná (Šedinová) byla v důsledku mých nečekaných a bohužel závažných zdravotních důvodů v období vzniku převážných částí předkládané práce ponechána téměř bez opory a vedení a musela pracovat více samostatně než je prospěšné. Ráda bych její úsilí a odvahu ocenila. Jsem si vědoma toho, že mnohé z mých výtek v tomto posudku by nebyly napsány, pokud by měla kolegyně k dispozici z mé strany dostatečnou oporu a odborné vedení.

V Praze dne

.....

Podpis vedoucího práce.